

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/64/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122328775
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6122328775.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. C. XXXX/XX, D. D., v konaní zastúpeného C. A. E., advokátom so sídlom F. XX, D. D., proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 1.064,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/43/2022 – 200 zo dňa 05. 03. 2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/43/2022 – 200 zo dňa 05. 03. 2024 p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok rozsudku). O trovách konania rozhodol súd samostatným výrokom, ktorým žalovanému priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré žalovanému uložil povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške trov (druhý výrok rozsudku).

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 26.05.2022 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1.064,45 Eur s príslušenstvom z titulu poistného plnenia, pričom žalobu zdôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hodine v D. D. došlo k poistnej udalosti, kedy poistenec žalovaného G. G. pri prevádzke svojho motorového vozidla EVČ: D. sa otáčal s motorovým vozidlom tak, že pri tom narazil do zaparkovaného motorového vozidla žalobcu EVČ: D.. Na motorovom vozidle žalobcu vznikla celková škoda 1.540,60 Eur, pričom žalobca tieto skutočnosti preukazoval jednak hlásením škodovej udalosti zo dňa 07.06.2019 a taktiež faktúrou č. XXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX na sumu 807,04 Eur, ktorú žalobca mal zaplatiť dňa 22.08.2019, zákazkovým listom zo dňa 22.08.2019, číslo zákazky D. na sumu 360,- Eur, ktorú zaplatil dňa 22.08.2019 a faktúrou č. XXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX na sumu 373,56 Eur, ktorú podľa tvrdenia žalobcu mal zaplatiť dňa XX.XX.XXXX. Žalobca teda tvrdil, že uvedené finančné sumy vynaložil ako náklady, ktoré slúžili k obnoveniu stavu jeho motorového vozidla pred škodovou udalosťou a jednak náklady na zapožičanie iného motorového vozidla, ktoré mal na používanie počas doby, kedy jeho motorové vozidlo bolo opravované a to v trvaní 8 dní. Žalobca ďalej uviedol, že v oznámení o poukazaní náhrady škody zo dňa XX.XX.XXXX mu žalovaný oznámil, že mu poskytujú plnenie z titulu povinného zmluvného poistenia pre poistenca vo výške 476,15 Eur, pretože rozsah poškodení zúčastnených vozidiel vzájomne spolu nekorešpondujú a deklarovaný priebeh vzniku škody účastníkmi škodovej udalosti je technicky neprijateľný. Žalobca teda tvrdil, že voči žalovanému mu vznikol priamo nárok na takéto poistné plnenie, ktoré si uplatňuje vo výške 1.064,45 Eur spolu s príslušenstvom,

keďže žalovaný ukončil vyšetrenie rozsahu svojej povinnosti plniť dňa XX.XX.XXXX tak poistné plnenie bolo splatné dňa XX.XX.XXXX a dňom nasledujúcim sa teda žalovaný dostal do omeškania s plnením poistného plnenia.

1.2 Ďalej súd konštatoval jednotlivé vyjadrenia sporových strán, prednesy, dôkazy vykonané v konaní a závery z neho vyplývajúce, pričom následne sa zaoberal námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný.

1.3 Taktiež poukázal na predchádzajúce rozhodnutia o veci, prvoinštančný rozsudok okresného súdu a taktiež zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co/63/2023 – 178 zo dňa 11. 09. 2023, ktorého podstatný obsah súd prvej inštancie konštatoval a uviedol intencie, v ktorých v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu mal po zrušení a vrátení veci konať, ako i rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/252/2021, s ktorým odvolací súd uložil okresnému súdu vysporiadať sa. Na vec súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 4 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, 2 zákona č. 381/2001 Z.z. a ustanovenia § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa premlčania.

1.4 V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný plnil žalobcovi na základe listu zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom mu oznámil, že mu poskytuje náhradu škody vo výške 476,15 Eur, s tým, že vo zvyšnej časti jeho nárok nebol uznaný. Z tohto potom súd konštatoval, že najneskôr dňa XX.XX.XXXX mal žalobca vedomosť o tom, aká konkrétna výška škody mu vznikla a takisto, kto za túto škodu zodpovedá. V tento deň najneskôr žalobca nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch tak, aby sa takýto nárok dal uplatniť na súde. Taktiež v tento deň žalobca vedel, kto za túto škodu zodpovedá.

1.5 Súd prvej inštancie uviedol, že dôsledne vychádzal za aplikácie ustanovenia § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., z ktorého vyplýva, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi sa vzťahuje rovnaká právna úprava, ako na premlčanie nároku voči škodcovi. Samotný právny predpis odkazuje poznámkou pod č. 22 na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka, ako ustanovenie, ktorého právna úprava stanovuje, že platí dvojročná subjektívna premlčacia lehota spolu s trojročnou objektívnou premlčacou lehotou. Súd vychádzal z toho, že priamy nárok poškodeného znamená, že ak mu bola spôsobená škoda prevádzkou motorového vozidla, môže si vybrať, či svoj nárok na náhradu škody uplatní buď voči škodcovi, ktorý je poistený, alebo proti poisťovateľovi, ktorý takéto poistenie kryje. Na premlčanie nároku poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi sa vzťahuje potom rovnaká právna úprava, ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá túto škodu spôsobila. Táto úprava je potom formulovaná práve preto týmto spôsobom, aby poškodený bol v rovnakej právnej situácii bez ohľadu na to, či škodu bude uplatňovať voči škodcovi, alebo proti poisťovateľovi. V oboch prípadoch sa premlčacia doba riadi ustanovením § 106 Občianskeho zákonníka. Nárok poškodeného voči poisťovateľovi, podobne ako proti škodcovi, sa premlčuje v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. V prípade, že sa jedná o právo na náhradu škody, premlčacia doba sa viaže na ten moment, kedy sa poškodený dozvie o spôsobenej škode a kto za ňu zodpovedá.

1.6 Súd ďalej uviedol, že ustanovenie § 15 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení stanovuje, že výplata náhrady škody poisťovňou je poistným plnením, v prípade opomenutia z jednotenej úpravy premlčania voči škodcovi a voči poisťovni by nastala situácia, keď by nárok poškodeného voči škodcovi bol v určitom čase premlčaný, ale nárok poškodeného voči poisťovni by vzhľadom na ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka premlčaný byť nemusel. Práve ustanovenie § 15 ods. 2 citovaného zákona znamená toľko, že právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sú splnené podmienky v tomto ustanovení stanovené, teda vedomosť poškodeného o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Ustanovenie § 104 OZ je možné uplatniť len vtedy, pokiaľ sa jedná o vzťah poistníka a poisťovne a týka sa výlučne premlčania práva poisteného a nie poškodeného, v danom prípade žalobcu. Súd uviedol, že nie je možné, aby na jednej strane bolo aplikované ustanovenie § 104 ohľadne začatia plynutia premlčacej doby, pri právach na plnenie z poistenia, kedy začína plynúť premlčacia lehota automaticky rok po poistnej udalosti a tak, ako je zrejme z rozhodnutia NS SR, publikovaného R3/2022, môže prichádzať do úvahy len ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka s lehotou, ktorá má byť použitá ako premlčacia doba, a preto v žiadnom prípade nie je možné spájať, tak ako to uvádza žalobca, ustanovenie § 104 a ďalej s odkazom na ustanovenie § 106 ods. 1 s tým, že po uplynutí jedného roka má plynúť lehota dvojročná, ktorá je spájaná ako premlčacia doba pri náhrade škody. Pokiaľ je aplikované ustanovenie § 104 o tom, že premlčacia doba začne plynúť za rok po poistnej udalosti, pri právach na plnenie z poistenia je zrejme, že je potom potrebné aplikovať všeobecný režim v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, kde premlčacia doba je trojročná, pretože tu neexistuje žiadne iné ustanovenie s osobitným právnym režimom. Táto skutočnosť potom vyplýva aj z citovaného rozhodnutia NS SR R3/2022. Súd tak v danej veci aplikoval ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že subjektívna lehota na uplatnenie

práva na náhradu škody začala plynúť najneskôr dňa 22.10.2019 a uplynula dňa 22.10.2021. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 25.05.2022 a žalovaný vzniesol námietku premĺčania, súd takýto nárok žalobcu priznať nemohol, pretože nárok žalobcu voči žalovanému je premĺčaný a nie je možné ho súdnym rozhodnutím priznať. Táto skutočnosť vyplýva z toho, že medzi stranami sporu neexistuje žiadny poisťný vzťah, nie je možné aplikovať ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka, pretože žalobca nie je poisťníkom vo vzťahu k žalovanému a voči žalovanému vystupuje v pozícii poškodeného s nárokom na náhradu škody. Z uvedeného dôvodu súd žalobu žalobcu zamietol.

1.7 O nároku na náhradu trov konania procesne úspešného žalovaného rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu s odkazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, a h/ CSP. Záver prijatý súdom prvej inštancie žalobca nepovažuje za správny. Tak, ako vo svojom predchádzajúcom odvolaní má žalobca za to, že postup a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore s článkom 46 ods. 1 v spojení s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Opätovne poukázal na výklad pojmu právo na súdnu ochranu, viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR, týkajúce sa tejto otázky a taktiež rozhodnutia týkajúce sa pojmu „ustálená súdna prax“.

2.1 K meritu prejednávanej veci uviedol, že v konaní poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/252/2021 zverejnené ako R3/2022, ktorého znenie právnej vety uviedol. Tým, že uvedené rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR vytvára aj tzv. precedenčnú záväznosť súdneho rozhodnutia, ktorá sa vzťahuje na všetky skutkovo a právne obdobné prípady. Po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom, je síce pravdou, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku týmto publikovaným rozhodnutím NS SR zaoberal, avšak žalobca má za to, že svoj odklon od jeho záverov dostatočne neodôvodnil, naopak, jeho odôvodnenie v tomto smere vyznieva nedostatočne, nepresvedčivo a nelogicky. Súd prvej inštancie neuviedol žiaden relevantný dôvod, prečo by sa na prípady, keď poškodený žaluje poisťiteľa škodcu na náhradu škody, podľa zákona č. 381/2001 Z.z., nemalo aplikovať ustanovenie § 104 OZ, zatiaľ čo na prípady, keď poškodený žaluje poisťiteľa škodcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, podľa zákona č. 381/2001 Z.z., by sa aplikovať malo. Súd prvej inštancie poukázal len na rozdielnu dĺžku premĺčacích dôb u oboch práva, keď u práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 101 OZ premĺčacia doba trojročná objektívna a u práva na náhradu škody zakotvuje OZ v § 106 okrem trojročnej objektívnej premĺčacej doby, tiež dvojročnú subjektívnu premĺčaciu dobu. Samotná rozdielna úprava dĺžky premĺčacích dôb u oboch práv však nemôže byť relevantná vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 104 OZ, nakoľko toto ustanovenie posúva všetky premĺčacie lehoty, a to tak, že tieto začnú plynúť najskôr za rok po poisťnej udalosti. Žalobca sa nestotožnil predovšetkým s odôvodnením rozhodnutia obsiahnutým v ustanovení ods. 33., keď naopak, sám má za to, že neexistuje žiaden relevantný dôvod, prečo by sa na prípady, keď poškodený žaluje poisťiteľa škodcu na náhradu škody nemalo aplikovať ustanovenie § 104 OZ, zatiaľ čo na prípady, keď poškodený žaluje poisťiteľa škodcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 381/2001 Z.z. by sa aplikovať malo. Obe práva sú právami majetkovými a obe práva sa premĺčujú, pričom rozdielna je len úprava premĺčacích lehôt, a preto ani povaha oboch práv nemôže odôvodniť aplikáciu ustanovenia § 104 OZ len pri premĺčaní práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, zatiaľ čo pri premĺčaní práva na náhradu škody, aplikáciu tohto ustanovenia vylúčiť, a to tým skôr, že i samotný zákon č. 381/2001 Z.z. v § 4 stanovuje, že z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa hradia oba tieto nároky. Ak bola dôvodom aplikácie ustanovenia § 104 OZ skutočnosť, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárokom hrazeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z., tak potom je nutné aplikovať ustanovenie § 104 OZ aj na prípady premĺčania nároku na náhradu majetkovej škody, nakoľko aj tento nárok je v zmysle § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. nárokom hrazeným z povinného zmluvného poistenia. Z tohto dôvodu je tak nutné na tento prípad aplikovať ustanovenie § 104 OZ v tom zmysle, že premĺčacia doba (objektívna a subjektívna) na jeho uplatnenie začína plynúť rok po poisťnej udalosti. Na tomto nič nemení ani tá skutočnosť, že v prejednávanej veci sa nejedná o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ale o škodu na majetku. Nutnosť aplikácie ustanovenia § 104 OZ totiž nijako nesúvisí s povahou práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a ani s rozdielnou úpravou dĺžky premĺčacej doby tohto práva, ale vyplýva zo skutočnosti, že sa jedná o nárok, ktorý je nárokom hrazeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Vzhľadom na to, že aj škoda na majetku je nárokom hrazeným z povinného zmluvného poistenia, tak aj na premĺčanie tohto práva je nutné aplikovať ustanovenia § 104 OZ a začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premĺčacej

doby posunúť za rok po poistnej udalosti, čo by malo za následok to, že žalobcom uplatnený nárok by bol uplatnený včas. Zároveň žalobca poukázal na gramatický a logický výklad ustanovenia § 104 OZ, z ktorého podľa jeho názoru nevyplýva, že sa týka výlučne nároku poisteného z poistenia. Samotné ustanovenie hovorí všeobecne o právach na plnenie z poistenia a nie o právach posteneho na plnenie z poistenia. Pokiaľ by zákonodarca skutočne chcel obmedziť toto ustanovenie len na právo poisteného, tak by uvedené naformuloval v tom zmysle, že sa vzťahuje výlučne na práva poisteného na plnenie z poistenia, k čomu však nedošlo. Ďalej žalobca odkázal na znenie § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001, z ktorého podľa jeho názoru celkom jednoznačne vyplýva, že osobou s právom na poistné plnenie nie je v tomto prípade poistený, ale osoba, ktorej poistený spôsobil škodu, takže poisťovňa v tomto prípade ani nemôže plniť poistenému, ale len osobe, ktorej poistený spôsobil škodu. Plnenie, ktoré poisťovňa poškodenému poskytuje, je plnením z titulu poistnej zmluvy, ktorú uzatvorila s poisteným škodcom. Neexistuje žiadny iný titul, na základe ktorého by poisťovňa bola povinná poškodenému plniť. Poisťovňa totiž nemôže nikdy plniť poškodenému z titulu náhrady škody, pretože túto škodu sama nespôsobila a nemôže preto za ňu ani zodpovedať. Z titulu náhrady škody môže byť zaviazaný výlučne poistenec škodca. Z uvedeného dôvodu vyslovil Najvyšší súd v rozhodnutí R/3/2022 už citovanú právnu vetu.

2.2 Občiansky zákonník v ustanovení § 104 zakotvuje špeciálny režim začiatku plynutia premlčacej doby pri právach na plnenie z poistenia. Zákon pri právach na plnenie z poistenia presúva začiatok plynutia premlčacej doby za rok po poistnej udalosti. Táto osobitná jednoročná lehota je ustanovená na to, aby v rámci nej mohlo dôjsť k skončeniu vyšetrovania poistnej udalosti a predstavuje tak zvýšenú ochrannú funkciu súkromného práva, tým skôr, že zákon vôbec nemusí stanovovať konkrétnu dobu, do ktorej má poisťovateľ povinnosť ukončiť vyšetrovanie poistnej udalosti. Zákon č. 381/2001 Z.z. síce takúto lehotu v § 11 ods. 6 stanovuje, a to do 3 mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti, avšak nesplnenie tejto lehoty zákon č. 381/2001 Z.z. sankcionuje podľa § 11 ods. 8 len povinnosťou poisťovateľa zaplatiť poškodenému úrok z omeškania. Poisťovateľ by tak neúmerným predĺžovaním vyšetrovania poistnej udalosti mohol svojvoľne skracovať premlčaciu dobu, a preto zákonodarca prijal úpravu obsiahnutú v § 104 OZ.

2.3 Záverom žalobca uviedol, že zjavné, že súd prvej inštancie si zamieňa pojmy škodová udalosť a poistná udalosť, ktoré však nie sú totožné. S každým vznikom novej povinnosti poisteného škodcu nahraďiť poškodenému škodu, vzniká aj nová poistná udalosť, a teda aj nová povinnosť poisťovne poskytnúť za neho poškodenému poistné plnenie a až následne, po vzniku týchto práv, môžu ohľadom oboch týchto práv začať plynúť premlčacie doby, a to vo vzťahu k škodcovi podľa § 106 OZ a voči poisťovni podľa § 104 OZ a 106 OZ. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.064,45 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.064,45 Eur odo dňa 11.10.2019 do zaplatenia. Uplatnil nárok na náhradu trov konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne a odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné. Zvýraznil, že dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom nebola nesprávnosť právneho záveru súdu prvej inštancie, keď i odvolací súd uviedol, že uvedený žalobou uplatnený nárok nepredstavuje nárok na poistné plnenie. Rozhodnutie, na ktoré poukazuje žalobca pojednáva o nemajetkovej ujme, nie o náhrade škody, ako správne uviedol tak odvolací súd, ako aj prvostupňový súd. Zároveň žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov a tiež na rozhodnutie NS SR, ktoré rozhodnutia citoval v predchádzajúcom priebehu konania vo svojich vyjadreniach a v ktorých súdy dospeli k záveru, že keď sa poškodený domáha náhrady škody z povinného zmluvného poistenia, nie je možné aplikovať ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka. Z uvedených rozhodnutí je tiež zrejmé, že pri náhrade vecnej škody nie je ustanovenie § 104 OZ aplikovateľné a námietka premlčania musí byť vo vzťahu k poškodenému posudzovaná výlučne iba podľa ustanovenia § 106 OZ. K takémuto záveru sa prikláňa i právna teória v podobe publikácií napr. od H. G. – Zákon o povinnom zmluvnom poistení. Žalovaný zvýraznil rozdiel medzi nárokom na náhradu škody a nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý rozdiel je najmä v povahe týchto dvoch nárokov, tiež pri posudzovaní premlčacej doby, keď náhrada škody sa premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe v zmysle ustanovenia § 106 OZ a nemajetková ujma vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle ustanovenia § 101 OZ. Na uvedené poukázal i odvolací súd v zrušujúcom uznesení, keď uviedol, že súd prvej inštancie zreteľne rozlíšil nárok na náhradu škody od nároku na poistné plnenie. Z odlišnej povahy jednotlivých inštitútov nie je možné spájať ustanovenia § 104 OZ a § 106 OZ, pretože by to znamenalo spájanie dvoch, úplne odlišných inštitútov, na čo poukázal i súd prvej inštancie. Opätovne poukázal na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001, v zmysle ktorého zákonodarca pritom odkázal na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. V prípade

plnenia v prospech poškodeného zákonodarca nikde neuvádza, že ide o poistné plnenie, ako to tvrdí žalobca a takáto argumentácia nemá žiadnu vnútornú logiku. V citovanom ustanovení § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. je uvedená poznámka č. 22, ktorá odkazuje na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka. Táto právna úprava je úplne jednoznačná, pričom je z ustanovenia § 106 zrejmé, že platí dvojročná subjektívna a trojročná objektívna premlčacia lehota. Z citovaného ustanovenia neexistuje žiadna iná forma výkladu, ktorá by odôvodňovala aplikáciu ustanovenia § 104 OZ ako to uvádza žalobca. Ustanovenie § 104 OZ sa pritom týka výlučne premlčania práva poisteného (nie žalobcu – poškodeného) na poistné plnenie. Premlčacia lehota, v zmysle ustanovenia § 106 OZ, je v súdnych konaniach v rámci náhrady škody pri povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, bežne uplatňovaná a súdmi i akceptovaná, a to bez aplikácie ustanovenia § 104 OZ vo vzťahu k poisťovateľovi. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca dňa 22.07.2024. Uviedol, že žalovaný vo vyjadrení neuvádza žiadne nové skutočnosti, a tiež nereaguje na skutočnosti, ktoré žalobca uviedol vo svojom odvolaní, prípadne žalovaný len opakuje tie isté skutočnosti, ktoré uviedol súd prvej inštancie. Žalobca preto tiež poukázal na svoje predchádzajúce písomné podania, ako i na ústne vyjadrenia prednesené v jednotlivých pojednávaniach. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a rozhodol tak, ako uviedol v odvolacom návrhu.

5. Vyjadrenie žalobcu bolo doručené žalovanému dňa 05.08.2024. Žalovaný vo vyjadrení žalobcu uviedol, že nepovažuje za potrebné k tomuto stanovisku sa vyjadrovať a odkazuje na svoje doterajšie písomné vyjadrenia a ústne prednesy.

6. V dôsledku podaného odvolania žalobcu krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Na základe podaného odvolania žalobcu, tak v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu a odvolacie dôvody žalobcu uvedené v jeho odvolaní, pri viazanosti odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ako aj s jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje, pričom odvolací súd zároveň konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania, v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok; čo sa týka preskúmania veci samej odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby dospel k správnym skutkovým a právnym záverom a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie je správne.

10. Odvolací súd uvádza, že v prejednávanej veci sa jedná o v poradí druhé meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd opakovane žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú z dôvodu premlčania nároku, ktorú námietku premlčania vzniesol žalovaný. V konaní tak dosiaľ bolo konštatované a nerozporované, že žalobca sa žalobou v konaní domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť plniť sumu 1.064,45 Eur na základe toho skutkového stavu, že dňa XX.XX.XXXX došlo k poistnej udalosti,

kedy poistenec žalovanej poisťovne spôsobil škodu na motorovom vozidle žalobcu (poškodeného) pričom náklady, ktoré žalobca uvádzal v konaní ako vynaložené na opravu motorového vozidla a nárok na prenájom náhradného motorového vozidla, predstavovali súhrnne sumu 1.603,60 Eur. Vzhľadom na to, že poisťovateľ škodcu plnil poškodenému žalobcovi sumu 476,15 Eur, žalobca v konaní žalobou uplatňoval sumu 1.064,45 Eur od žalovaného.

11. V predchádzajúcom - v poradí prvom - rozsudku súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol s odôvodnením dôvodne vznesenej námietky premlčania žalovaným. Prvoinštančný súd konštatoval, že dvojnásobná subjektívna lehota na uplatnenie práva žalobcu na náhradu škody v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka začala plynúť najneskôr dňa 22.10.2019, teda od dátumu poslednej faktúry vystavenej za opravu vozidla a uplynula 22.10.2021. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 25.05.2022 a žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd prvej inštancie vyhodnotil právo žalobcu ako premlčané a žalobu žalobcu zamietol.

12. V dôsledku podaného odvolania odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, keď súd prvej inštancie nezaujal žiadny právny názor na žalobcom v konaní prednesené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR ako R 3/2022. Odvolací súd tak v predchádzajúcom priebehu konania dospel k záveru, že dôvodom pre zrušenie rozsudku je absencia dostatočného a úplného a presvedčivého odôvodnenia súdu prvej inštancie i s prihliadnutím na existujúce rozhodnutie Najvyššieho súdu uverejnené ako R 3/2022 s poukazom tiež na rozhodnutie NS SR 5Cdo/102/2017. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd totiž riešil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ale i nárok na náhradu škody, keď tam uplatňovaná škoda spočívala v nákladoch spojených s pohrebom, avšak vyslovená práva veta, resp. právne vety sa týkali uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Bolo však potrebné dôslednejšie rozlíšenie nároku na náhradu škody od nároku na plnenie z poistného plnenia, než akým spôsobom sa s vecou vysporiadal súd prvej inštancie, ktorý sa s vyššie uvedeným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR nezaoberal.

13. Odvolací súd konštatuje, že po zrušení a vrátení veci sa súd prvej inštancie dôsledne riadil usmernením vysloveným odvolacím súdom a pri opätovnom prejednaní veci, rozhodnutí a jeho odôvodnení postupoval v intenciách daných odvolacím súdom. Súd prvej inštancie opätovne žalobu žalobcu zamietol (z dôvodu premlčania nároku) ako v predchádzajúcom rozhodnutí, avšak dôsledne sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal i argumentáciou žalovaného a tiež obranou žalovaného odkazom na rozhodnutie NS SR zverejnené ako judikát R 3/2022.

14. Súd prvej inštancie výkladom jednotlivých zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na predmetnú vec a tiež rozborom vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR uviedol teoretické rozlíšenie nároku na náhradu vecnej škody, nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (ktorého nároku sa žalovaným uvádzané rozhodnutie zverejnené v zbierke rozhodnutí ťažiskovo týka) a nároku na plnenie z poistného plnenia. Odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, správne je právne posúdenie prejednávanej veci učené súdom prvej inštancie, pričom zároveň odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je zrozumiteľné, presvedčivé, dostatočné a spĺňa všetky zákonom vyžadované predpoklady v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

15. Pokiaľ v podanom odvolaní žalobca zastáva názor, že i žalobou uplatnený nárok je nárokom na plnenie z poistného, odvolací súd uvedenej odvolacej argumentácii a námietke nemohol prisvedčiť ako dôvodnej, nakoľko žalobou je uplatňovaný nárok žalobcu ako poškodeného, ktorý nie je so žalovaným, ako poisťovňou škodcu, v žiadnom zmluvnom ani poistnom vzťahu a nedomáha sa plnenia z poistenia, resp. titulom poistenia. Žalovaným uplatňovaný nárok je priamym nárokom poškodeného na náhradu vecnej škody spôsobenej škodcom, ktorý mal uzavreté povinné zmluvné poistenie v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj len „Zákon č. 381/2001 Z.z.“) so žalovaným, ktorý osobitný vzťah škodcu a jeho poisťovne je však potrebné dôsledne odlišiť, čo do právneho základu, od vzťahu poškodeného s poisťovňou škodcu.

16. Plnenie uplatňované žalobou tak nie je poistným plnením, plnením, na základe poistnej zmluvy, ale je priamym nárokom na náhradu škody poškodeného voči poisťovni škodcu, ktorého právnym základom je síce zákon č. 381/2001 Z. z., avšak ani uvedená skutočnosť nespôsobuje zmenu charakteru nároku

na náhradu škody na nárok na plnenie z titulu poistenia, nakoľko i uvedený právny predpis rozoznáva a rozlišuje nárok (poškodeného na náhradu škody) a nárok na poistné plnenie, či plnenie z titulu poistenia.

17. Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

17.1 Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

18. Podľa ust. § 101 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Podľa ust. § 104 Občianskeho zákonníka pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

20. Podľa ust. 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

20.1 Podľa odseku 2, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

21. V povinnom zmluvnom poistení platí zásada, že poškodený môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu alebo od poisťovateľa ako priamy nárok, pričom na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi sa vzťahuje rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti škodcovi. Poisťovateľ má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Napriek tomu, tieto dva nároky nemožno stotožňovať, a to ani vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania. Postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu veriteľa a ručiteľa proti veriteľovi, t. j. že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát (rozsudok NS SR z 27.08.2014 sp. zn. 2MCdo/9/2013).

22. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/146/2020, z ktorého odseku 23. vyplýva: „Z obsahu spisu je nesporné, že žalobca 2/ si priamy nárok proti poisťovateľovi v zmysle ustanovenia § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. v zákonom stanovenej lehote vyplývajúcej z ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka neuplatnil riadne a včas. Vzhľadom na samostatné spoločenstvo škodcu a poisťovateľa, uplatnením nároku na náhradu škody v adhéznom konaní proti škodcovi, premlčacia doba nespočívala aj proti poisťovateľovi. Posúdenie vymedzenej právnej otázky žalobcom 2/ v dovolaní, týkajúcej sa spočívania lehoty na uplatnenie nároku na náhradu škody proti škodcovi i proti poisťovateľovi bolo v doterajšej rozhodovacej praxi dovolacieho súde riešené, napr. v rozhodnutí z 23. apríla 2020 sp. zn. 5Cdo/102/2017, z ktorého (okrem iného) vyplýva, že uplatnenie nároku na náhradu škody proti škodcovi v trestnom konaní nemá za následok spočívanie plynutia premlčacej doby počas trvania trestného konania i proti poisťovateľovi osoby, ktorá škodu spôsobila. Napadnutým rozhodnutím nedošlo k odlišnému posúdeniu vymedzenej právnej otázky súdmi nižších inštancií.“

23. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že je potrebné prihliadať na možnú pluralitu druhov uplatňovaných nárokov a to jednak: na náhradu škody, na náhradu nemajetkovej ujmy a nárokov na plnenie z poistenia a to i s prihliadnutím na to, kto je osobou uplatňujúcou nárok, o aký druh nároku ide a voči akému subjektu je ten – ktorý nárok uplatňovaný, pričom všetky uvedené rôzne konštrukty (a teda odlišné charakterystiky nárokov) umožňuje a rozoznáva zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom. Je tak nutné rozlišovať nároky uplatňované poškodenými voči osobám, ktoré škodovú udalosť (škodu) spôsobili (teda voči škodcom), u týchto nárokov je nutné rozlišovať či sa jedná o nárok na náhradu vecnej škody alebo nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (kedy v zmysle judikatúry ide o právo majetkovej povahy) a tieto rozlíšiť od nárokov osôb poškodených voči poisťovníam škodcu, kde rovnako môže popri sebe existovať priamy nárok na náhradu (vecnej) škody a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Od uvedených je nutné odlíšiť nároky

poistených osôb (subjektov) voči poisťovateľom, s ktorými boli v priamom zmluvnom poistnom vzťahu, keď práve uvedené predstavujú nároky z poistenia, resp. nároky na poistné plnenie.

24. V súdnej veci nárok poškodeného žalobcu na náhradu vecnej škody voči poisťovateľovi škodcu má iný charakter, než nárok, o ktorom pojednávalo rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR ako R 3/2022 (a ktoré sa zaoberalo ťažiskovo otázkou nároku na náhradu nemajetkovej ujmy) a tento priamy nárok na náhradu vecnej škody je upravený v ustanovení § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., ktoré ustanovenie ako „lex specialis“ poznámkou č. 22 odkazuje na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ods. 1 právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

24.1 Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

25. Pri premlčaní práva na náhradu škody je tak ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna a objektívna. Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Vzájomný vzťah týchto lehôt je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie druhá premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba je trojročná a začína plynúť v okamihu škodnej udalosti. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a pre začatie je plynutia je významný subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek: 1. kedy sa poškodený dozvie o škode, pričom sa vyžaduje preukázaná vedomosť poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť, vyčíslieť na súde žalobou (okamih vzniku škody resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí kryť s okamihom škodnej udalosti, resp. protiprávnym konaním) a 2. kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota sa so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr, ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou. To znamená, že ak subjektívna doba uplynie v rámci behu objektívnej doby, právo sa premlčí uplynutím subjektívnej doby a na ďalšie plynutie objektívnej doby sa už neprihliada; prípadne, ak subjektívna lehota síce začne plynúť v rámci objektívnej doby, avšak uplynie až po uplynutí objektívnej doby, v takom prípade sa právo premlčí uplynutím objektívnej doby a napokon, ak začiatok subjektívnej doby nastane až po skončení objektívnej doby, právo sa premlčalo uplynutím objektívnej premlčacej doby a subjektívna doba nemá v tomto prípade právny význam.

26. Vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu, týkajúce sa nesprávnej aplikácie právnej normy súdom prvej inštancie, odvolací súd pre potreby správnosti výkladu ust. § 15 zákona č. 381/2001 a ust. § 106 Občianskeho zákonníka poukazuje i na rozhodnutie (uznesenie) Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/9/2021 zo dňa 31. 03. 2022 zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR ako R 36/2022, ktoré sa zaoberalo plynutím premlčacej doby nároku poškodeného voči poisťovateľovi v ktorom bolo konštatované: „Dovolací súd na otázku dovolateľa uvádza, že škoda a poistné plnenie sú dva samostatné právne inštitúty, pričom pri uplatnení nároku poškodeného voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení nemožno subjektívnu vedomosť o škode stotožňovať s okamihom, keď sa poškodený dozvie o výsledku poistného šetrenia. Z ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení vyplýva, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi v povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila (§ 15 ods. 2 PZP). Poznámka 22 v tomto ustanovení priamo odkazuje na § 106 OZ. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že pri nároku poškodeného voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení zákon odkazuje na posudzovanie premlčania podľa rovnakých predpokladov, ako je to uvedené v § 106 OZ a teda neupravuje žiadnu výnimku alebo iné pravidlo pre začiatok behu subjektívnej, či objektívnej premlčacej doby, ako je inak uvedené v § 106 OZ. Poškodený si pre úspešné uplatnenie svojho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 o povinnom zmluvnom poistení voči poisťovateľovi musí tento nárok uplatniť včas. Poškodený môže uvedený nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla uplatniť tak voči škodcovi, ale aj priamo voči poisťovateľovi, s ktorým má škodca uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Voči každému tomuto subjektu sa mu právo na náhradu škody za zákonných pravidiel uvedených v §

106 Občianskeho zákonníka premlčuje samostatne (podľa okamihov uplatnenia nárokov voči nim a behu premlčacích dôb) a teda, ak si neuplatní včas svoj nárok napr. voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, bez ďalšieho neznamená, že ho nemohol predtým uplatniť včas voči škodcovi alebo naopak. Taktiež môže svoj nárok uplatniť aj voči obojstranným subjektom súčasne. „Na položenú otázku preto dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené úvahy odpovedá nasledovne: Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nároku na náhradu škody voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. je podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený preukázateľne dozvedel o škode (napr. z dokladu o cene opravy poškodeného motorového vozidla) a kto za ňu zodpovedá a nie okamih doručenia oznámenia o výsledku poistného šetrenia zo strany poisťovateľa (ktorým poisťovateľ len oznamuje poškodenému, či a v akom rozsahu poskytne poškodenému plnenie na uplatnený nárok na náhradu škody).“

27. Z uvedeného vyplýva, že dovolací súd tak v uvedenom rozhodnutí konštatoval, že priamy nárok poškodeného na náhradu škody je samostatne uplatniteľný voči škodcovi a voči poisťovateľovi škodcu a pri posúdení premlčania sa aplikuje ust. § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, rozlišujúc včasné uplatnenie nároku v dvojročnej subjektívnej lehote v rámci trojročnej objektívnej doby, pričom pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nároku na náhradu škody voči poisťovateľovi je rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený preukázateľne dozvedel o škode.

28. Sumarizujúc vyššie uvedené v kontexte prejednávanej veci, reagujúc na jednotlivé odvolacie námietky žalobcu, je nutné uzavrieť, že nárok poškodeného na náhradu vecnej voči poisťovateľovi škodcu má charakter nároku na náhradu škody, nie je národom na plnenie z poistného, a preto sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe v zmysle ust. 106 ods. 1 OZ, najneskôr v trojročnej objektívnej premlčacej dobe (§ 106 ods. 2 OZ), pričom k posunu začiatku plynutia premlčacej doby v danom prípade nedochádza, nie je dôvod na aplikáciu § 104 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti). Ustanovenie § 104 Občianskeho zákonníka dopadá len na premlčanie práva poisteného na poskytnutie poistného plnenia a pojmovo táto hypotéza nedopadá na iné práva z poistno – právneho vzťahu. Keďže žalobou uplatňovaný nárok nepredstavuje nárok na plnenie z poistenia, ale je (priamym) národom na náhradu škody, ust. § 104 Občianskeho zákonníka sa neaplikuje. Pokiaľ bola teda žalobcovi posledná faktúra za opravu poškodeného motorového vozidla vystavená dňom XX. XX. XXXX, od tohto momentu žalobca získal vedomosť o celkovej výške vzniknutej vecnej škody a o tom, kto za ňu zodpovedá. Od uvedeného momentu tak začala žalobcovi plynúť voči žalovanému poisťovateľovi dvojročná subjektívna lehota na uplatnenie práva na náhradu škody v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom koniec tejto lehoty pripadol na XX. XX. XXXX. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 25. 05. 2022 a žalovaný sa bránil vznesenou námietkou premlčania, žalobou uplatnené právo nebolo možné priznať, nakoľko sa premlčalo v dvojročnej subjektívnej lehote v zmysle ust. § 106 ods. 1 OZ. S uvedeným záverom odvolací súd konštatuje vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v jeho meritornom prvom výroku, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol z dôvodu premlčania v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe.

29. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i druhý výrok rozsudku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť žalovanému nahradiť trovy konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Vzhľadom na skutočnosť, že súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, celý procesný úspech je potrebné pričítať žalovanému. Správne súd prvej inštancie postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi uložil povinnosť náhrady trov konania žalovanému v celom rozsahu, resp. v zmysle výroku rozsudku súdu prvej inštancie priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie i v jeho závislom výroku o trovách konania.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalobcu tento nebol úspešný ani sčasti a celkový procesný úspech v odvolacom konaní tak prináleží žalovanému, ktorý sa k odvolaniu žalobcu i vyjadril, avšak v súvislosti s úkonmi v odvolacom konaní žalovanému žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli, nakoľko nebol zastúpený právnym zástupcom z radu advokátov, neplatil súdny poplatok, atď. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že inak procesne

úspešnému žalovanému v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy žalovanému nevznikli.

31. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).